

Det kongelige kunnskapsdepartementet

Postboks 8119 - Dep

0032 OSLO

Deres ref.:

Vår ref.:
07/74259/SUBE

Dato:
21.11.2007

Høring om endringer i Barnehageloven høringsfrist 3. januar 2008

Det vises til brev fra Kunnskapsdepartementet 31.10.07 vedr. "Høring om endringer i barnehageloven". Det er gitt frist til å gi høringsuttalelse til 3. januar 2008. Sektorutvalg barn og unge vedtok i møte 11.12.2007 i sak 058/07 "Høring om endringer i barnehageloven" følgende:

Bærum kommune sender høringsuttalelse i henhold til rådmannens redegjørelse.

Finn vedlagt høringsuttalelse fra Bærum kommune.

Med hilsen

Erik Førland
kommunalsjef

Vedlegg:

Bærum kommunes høringsuttalelse vedrørende endringer i
barnehageloven

385339

HØRINGSUTTALELSE OM ENDRINGER I BARNEHAGELOVEN

Rett til barnehageplass

Regjeringen har tidligere varslet lovfesting av rett til barnehageplass når full dekning er nådd. Departementet foreslår å innføre rett til barnehageplass for alle barn som har fylt ett år ved oppstart, med ett opptak i året. Et opptak i året innebærer at barna kan bli maksimalt ett år og elleve måneder gammelt før det får rett til plass i barnehage (et barn født i september 2007 vil ha rett til plass i august 2009). På sikt foreslår regjeringen krav om to opptak i året; to opptak per år vil redusere ventetiden med inntil 6 måneder og oppleves som en reell forbedring fra dagens situasjon. Regjeringen erkjenner at det må en betydelig økt kapasitet til for å kunne håndtere dette allerede i 2009. Bærum kommune anbefaler at:

- *Rett til barnehageplass først lovfestes når full barnehagedekning er nådd.*
- *Bærum praktiserer i dag fortløpende opptak til barnehagene. Rett til barnehageplass bør lovfestes slik at alle barn fortløpende har krav til plass ved fylte et år. Kun ett og to opptak i året er en for svak ambisjon, da dette vil gi ulik rett avhengig av når på året barnet er født.*

Rammefinansiering av barnehagesektoren

Forslaget innebærer at dagens øremerkede statlige barnehagetilskudd legges inn i inntektssystemet fra 2009. Innføringsplan med overgangsordninger legges fram i kommuneøkonomiproposisjonen for 2009.

Noen storbyer (f eks Oslo og Trondheim) har beregnet at nye barnehageplasser som etableres nå, ikke er fullfinansiert av de øremerkede statstilskuddene. Rådmannen ser at statens beregningsgrunnlag for skjønnsmidler pr plass (jfr Furst og Høverstads årlige kostnadsanalyser for barnehagene) ikke ser ut til å fange opp kapitalkostnadene (renter og avskrivninger) i tilstrekkelig grad og mener at dagens aktivitetsbaserte ordning må fullfinansieres før de øremerkede tilskuddene legges over i inntektssystemet.

Aktivitetsbasert finansiering (øremerket tilskudd) er gunstigere for kommuner med høyere barnehagedekning enn gjennomsnittskommuner. Innlemming av det øremerkede tilskuddet i rammetilskuddet (teller antall barn og ikke andel barn med barnehageplass) vil føre til vesentlig lavere statlig finansiering for disse kommuner. Ifølge nøkkeltall (Kostra) har storkommunene i snitt høyere andel av barnebefolkningen i barnehager enn mindre kommuner. Bærum har en av landets høyeste andel av barn i barnehage, også i forhold til andre storkommuner i ASSS samarbeidet. Bærum kommune forutsetter fortsatt økt etterspørsel etter barnehageplass, og slik rådmannen ser det vil dette forsterkes ytterligere ved rett til barnehageplass. Slik rådmannen ser det vil Bærum kommune sammen med andre storkommuner tape betydelige beløp om dagens øremerkede barnehagetilskudd legges inn i inntektssystemet. Bærum kommune påpeker at:

- *En lovfestet rett til barnehageplass vil fortsette utvikling med økt etterspørsel etter barnehageplass. Dette også fordi barnehager i stadig større grad også ses på som en del av utdanningsløpet. Departementets antakelser i kap. 3.5.1 om at etterspørselen ikke vil øke, og således ikke vil gi økonomiske konsekvenser for kommunene er det stor grunn til å betvile medfører riktighet.*

Rett til barnehageplass med to opptak i året, eventuelt løpende opptak medfører at kommunene må ha en viss overkapasitet som fører til betydelige kostnader som ikke kompenseres gjennom dagens øremerkede statstilskudd. Bærum kommune påpeker at:

- *Dagens aktivitetsbaserte ordning må fullfinansieres før de øremerkede tilskuddene legges over i inntektssystemet.*
- *Dagens øremerkede statlige barnehetilskudd legges ikke inn i inntektssystemet fra 2009. Det øremerkede tilskudd legges inn i rammetilskuddet når full barnehagedekning er oppnådd for alle kommuner.*
- *Ved beregning av tilskudd korrigeres det for andel barn i barnehage.*
- *Ved beregning av tilskudd legges det inn midler slik at kommunene får dekket nødvendig overkapasitet slik at full barnehagedekning kan gjennomføres.*

Finansiering av ikke-kommunale barnehager

Forslaget innebærer at dagens forskrift om likeverdig behandling av barnehager oppheves, men at eksisterende ikke-kommunale barnehager skal være sikret kommunalt tilskudd etter overgang til rammefinansiering.

Ikke-kommunale barnehager som etableres etter 2009 vil etter forslaget ikke automatisk ha rett til kommunalt tilskudd. Når det er full barnehagedekning vil det ikke nødvendigvis være rom for nye barnehager. Forslaget innebærer at kommunen ikke har plikt til å finansiere nyetablerte barnehager etter 2009, og således vil ha en indirekte mulighet til å kunne styre etablering av nye barnehager.

Når det gjelder kommunalt tilskudd til ikke-kommunale barnehager ønsker høringen kommunenes synspunkter på om det er kommunen eller staten som skal fastsette kriteriene som skal gjelde for kommunalt tilskudd og finansieringsmodell finansiering av ikke-kommunale barnehager. Bærum kommune anbefaler at:

- *Kommunen selv skal ha full råderett over hvilke ikke-kommunale barnehager etablert etter 2009 som skal ha få kommunalt tilskudd.*
- *Kommunen fastsetter kriterier for tildeling av kommunalt tilskudd til ikke-kommunale barnehager som etableres etter 2009.*

Innhenting av nødvendige data i barnehagesektoren

I høringen foreslås det lovhjemlet rett til å innhente individdata i barnehagesektoren slik det er for skoler. Formålet er å sikre muligheten for å gjennomføre langsiktige studier, følge grupper gjennom utdanningsløpet og samle inn og systematisere opplysninger om deltakelse i barnehage på individnivå. Bærum kommune anbefaler at:

- *Lovhjemling om innhenting av nødvendige data i barnehagesektoren.*